

Den 2. juni 2025
MGTP

SAMLENOTAT

Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) om ændring af gennemførelsesforordning (EU) 2016/1141 for så vidt angår ajourføring af listen over invasive ikkehjemmehørende arter, som anses for at være problematiske på EU-plan (komitésag).

- *Nyt forhandlingsoplæg.*

KOM-dokument foreligger ikke.

side 2

Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) om ændring af gennemførelsesforordning (EU) 2016/1141 for så vidt angår ajourføring af listen over invasive ikkehjemmehørende arter, som anses for at være problematiske på EU-plan (komitésag).

Nyt notat

Resumé

Kommissionen har den 29. april 2025 fremsat forslag til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) om ændring af gennemførelsesforordning (EU) 2016/1141, for så vidt angår ajourføring af listen over invasive ikkehjemmehørende arter, som anses for at være problematiske på EU-plan.

Overordnet vurderes det, at forslaget om at opliste arterne amerikansk mink og sikahjort har relevans for Danmark. Forslaget vil kunne få erhvervsøkonomiske konsekvenser for eksisterende minkvirksomheder og statsfinansielle konsekvenser relateret til de eksisterende minkvirksomheder. Det vurderes, at inkluderingen af arter på listen vil have positiv indvirkning på invasive arters miljøpåvirkning i Danmark og EU. Forslagets øvrige konsekvenser vil være begrænsede, da en række af de foreslåede arter allerede forvaltes som invasive arter i Danmark eller ikke er udbredt i Danmark. Forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Regeringen er imod forslaget om at opliste amerikansk mink på listen over invasive ikkehjemmehørende arter, idet regeringen støtter, at det fortsat skal være muligt at drive minkproduktion i Danmark. For så vidt angår øvrige arter kan regeringen støtte en oplistning. Forslaget forventes sat til afstemning i Komitéen for Invasive Arter den 20. juni 2025.

Baggrund

Kommissionen har den 29. april 2025 fremsat forslag om Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) om ændring af gennemførelsesforordning (EU) 2016/1141, for så vidt angår ajourføring af listen over invasive ikkehjemmehørende arter, som anses for at være problematiske på EU-plan.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 4, stk. 1, og stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) Nr. 1143/2014 om forebyggelse og håndtering af introduktion og spredning af invasive ikkehjemmehørende arter.

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i Komitéen for Invasive Arter. Det forventes, at listen fremsættes samlet til afstemning:

- Afgiver komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget.
- Afgiver komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget. Kommissionen kan da inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned forelægge forslaget for appeludvalget.
- Afgiver komitéen ikke en udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen vedtage forslaget eller indenfor to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse

om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget ikke en udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i Komitéen for Invasive Arter den 20. juni 2025.

Formål og indhold

Forslagets formål er at opdatere EU-listen for invasive ikkehjemmehørende arter. Jf. forordningens artikel 4, stk. 2, skal listen revideres mindst hvert sjette år. Forordningen har til hensigt at *”forebygge, minimere og begrænse den skadelige indvirkning på biodiversiteten af introduktion og spredning i Unionen, såvel tilsigtet som utilsigtet, af invasive ikkehjemmehørende arter.”*

For at sikre unionen mod skadelig indvirkning fra invasive arter, forslår Kommissionen at opliste 26 arter, som vurderes at være skadelige på EU-plan, herunder sikahjort og amerikansk mink. EU-Kommissionen har forinden afholdt høringer og møder med eksperter i Komiteen for Invasive Arter mhp. at udarbejde risikoanalyser for de pågældende arter.

Arterne på EU-listen må ikke holdes, avles, markedsføres, sælges, dyrkes, indføres til, anvendes eller udsættes i naturen mv. i EU. Hvis en art optages på listen, skal al aktivitet involverende den pågældende art være afviklet 24 måneder efter afstemningen.

Kommissionen kan efter ansøgning give tilladelse til, at en eksisterende produktion kan undtages fra forbud via en EU-godkendelsesordning med baggrund i bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, herunder af social eller økonomisk art, og under forudsætning af bl.a. tilstrækkelig risikohåndtering for spredning.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Regler, der er nødvendige for at anvende forordningen om invasive arter samt tidligere vedtagne gennemførelsesforordninger i Danmark, er fastsat ved bekendtgørelse nr. 1285 af 12/11/2018 om forebyggelse og håndtering af introduktion og spredning af invasive ikkehjemmehørende arter på EU-listen og om en national liste med handelsforbud mv. over for invasive arter.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakter under forordningen om invasive arter har direkte retsvirkning i Danmark og skal ikke implementeres i dansk ret.

Det vil skulle vurderes, om et forbud mod hold af amerikansk mink i Danmark vil kunne indebære ekspropriation af de berørte minkvirksomheder. Det vil i den forbindelse skulle vurderes, om der er behov for lovgivningsmæssige tiltag.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

- *Amerikansk mink:*

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri skønner, at et forbud mod amerikansk mink kan få økonomiske konsekvenser for de eksisterende minkvirksomheder på i alt mindst 3 mio. kr., såfremt Danmark ikke får en særordning, hvorefter virksomhederne fortsat kan holde amerikansk mink, og såfremt der ikke ydes erstatning. Skønnet er behæftet med usikkerhed og kan vise sig noget højere.

Fødevestystyrelsen oplyser, at der pr. 2. maj 2025, jf. Det Centrale Husdyrregister (CHR), var 12 minkvirksomheder fordelt på fem minkfarme i Region Midtjylland og Region Nordjylland. Produktionen andrager ca. 25.000 amerikanske mink. Det skal dog bemærkes, at der kun er krav om opdatering af oplysningerne i CHR-registret én gang årligt, hvorfor de opgjorte tal kan variere fra de aktuelle tal.

- *Sikahjort:*

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at et forbud mod sikahjort kan få mindre økonomiske konsekvenser for skovejere/lodsejere i form af mindre jagtlejeindtægter og indtægter for salg af hjorte. Bestande af arten er på nationalt niveau lav, og den samlede økonomiske værdi af jagten på sikahjort i Danmark er derfor meget begrænset. Der foreligger ikke p.t. data, der muliggør en kvantificering af de økonomiske konsekvenser af jagt på sikahjort.

Der er ikke givet dispensation til hold af sikahjort siden 1993, og sikahjort holdes ikke på hjortefarme. Arten er under udfasning i den ene zoo i Danmark, der har arten. Sikahjorten er et eftertragtet jagtbytte. Der bliver indberettet 600 nedlagte sikahjorte pr. år, 11.000 krondyr og 68.000 rådyr.

Statsfinansielle konsekvenser

Håndhævelse af EU-forbuddet mod de invasive arter, der tilføjes på EU-listen ved afstemningen 20. juni 2025, vurderes at kunne holdes indenfor eksisterende rammer. Dette omfatter ikke eventuelle omkostninger forbundet med erstatning ved ekspropriation eller kompensation.

- *Amerikansk mink:*

Omkostningerne ved eventuel ekspropriation vil afhænge af antallet af berørte minkvirksomheder på det givne tidspunkt og en konkret erstatningsudmåling for den enkelte minkvirksomhed, der eksproprieres.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri skønner, at et forbud mod amerikansk mink - såfremt det indebærer ekspropriation af de eksisterende minkvirksomheder - skønsmæssigt vil kunne få statsfinansielle konsekvenser i form udgifter til fuld erstatning til minkvirksomhederne og udgifter til bl.a. bortskaffelse på i alt mindst 17 mio. kr., såfremt Danmark ikke får en særordning, hvorefter virksomhederne fortsat kan holde amerikansk mink. Skønnet er behæftet med usikkerhed og kan vise sig noget højere.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have øvrige væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Forslaget vil begrænse de invasive ikkehjemmehørende arters negative indflydelse på biodiversiteten og miljøet og dermed have en positiv påvirkning af miljø-, natur- og sundhedsbeskyttelsen i både Danmark og EU. For en række af de oplistede arter vurderes et forbud at kunne forebygge spredning af arten i Danmark.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget med frist den 28. maj 2025.

CO-industri kan tilslutte sig forslaget fra Kommissionen, sådan som det foreligger.

DOF BirdLife og BirdLife International støtter optagelsen af de to arter (sikahjort og amerikansk mink) på EU's liste over invasive arter og finder, at begge arter er problematiske for biodiversiteten i Danmark, og at især amerikansk mink er en alvorlig trussel mod især ynglende fuglearter i vådområder og langs danske kyster og på nærliggende øer og holme. DOF BirdLife og BirdLife International støtter et totalforbud mod hold af disse arter i EU, og at forvildede bestande så vidt muligt bør udryddes i EU. DOF BirdLife og BirdLife International frygter, at antallet af forvildede mink i Danmark vil stige, hvis minkfarme får lov at fortsætte. DOF BirdLife og BirdLife International finder ligeledes, at en udbredelse af forvildede bestande af sikahjort i Danmark vil være uheldig og ønsker et stop herfor.

Landbrug & Fødevarer støtter, at det fortsat skal være muligt at drive minkerhverv i Danmark, og at regeringen derfor stemmer imod forslaget, når forslaget forventes sat til afstemning i Komitéen for Invasive Arter den 20. juni 2025, såfremt amerikansk mink fremgår. Landbrug & Fødevarer mener desuden, at regeringen bør afstå fra at stemme, hvis sikahjort, men ikke amerikansk mink, fremgår af listen, og vurderer, at sikahjort, særligt som trofæ, har en væsentlig værdi for private lodsejere ved udlejning af jagt, herunder dagsjagter. Landbrug & Fødevarer vurderer desuden, at sikahjorten - de steder, hvor den findes - ikke udgør en trussel for den hjemmehørende flora og fauna og forvaltes bæredygtigt mhp. at opretholde en sund bestand. Landbrug & Fødevarer opfordrer regeringen til at søge en særordning, såfremt forslaget bliver stemt igennem.

Danmarks Jægerforbund anser ikke sikahjort for problematisk i den danske natur og er derfor imod optagelse af arten på listen over invasive ikkehjemmehørende arter i EU.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

På baggrund af tidligere tilkendegivelser og afstemninger om lignende forslag forventes der at være et kvalificeret flertal for forslaget blandt medlemsstaterne.

Regeringens generelle holdning

Regeringen er imod et EU-forbud mod amerikansk mink og finder, at det fortsat skal være muligt at drive og videreføre minkproduktion i Danmark. For så vidt angår øvrige arter kan Danmark støtte en opstilling.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.